

Godkännande av Prömrådsbeslutet

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2007/08:83 Godkännande av Prömrådsbeslutet samt två motioner som väckts med anledning av propositionen.

I propositionen föreslås att riksdagen ska godkänna ett inom Europeiska unionen upprättat utkast till rådsbeslut om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (Prömrådsbeslutet). Prömrådsbeslutet innehåller bestämmelser som syftar till att utveckla informationsutbytet inom unionen, framförallt vad gäller uppgifter i DNA-, fingeravtrycks- och fordonsregister. Bestämmelser finns även om samarbete för förebyggande av terroristbrott samt andra former av samarbete, främst gemensamma insatser inom unionen och bistånd vid större evenemang, katastrofer och allvarliga olyckor. Därutöver innehåller utkastet dataskyddsbestämmelser.

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner utkastet till rådsbeslut.

I ärendet finns två reservationer (s, v, mp).

I ärendet har konstitutionsutskottet avgett yttrande till justitieutskottet rörande frågan huruvida riksdagens beslut om godkännande ska fattas med sådan kvalificerad majoritet som avses i 10 kap. 5 § fjärde stycket regeringsformen (2007/08:KU5y).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	6
Godkännande av Prömrådsbeslutet	6
Propositionen	6
Motionerna	7
Utskottets ställningstagande	8
Ställningstagande till innehållet i rådsbeslutet	8
Godkännandeproposition utan förslag till följdlagstiftning	11
Frågan om överlämnande av myndighetsutövning	12
Bakgrund	12
Konstitutionsutskottets yttrande	12
Justitieutskottets ställningstagande	13
Reservationer	14
1. Godkännande av Prömrådsbeslutet (s)	14
2. Godkännande av Prömrådsbeslutet (v, mp)	15
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	16
Propositionen	16
Följdmotionerna	16
<i>Bilaga 2</i>	
Utkast till rådsbeslut	17
<i>Bilaga 3</i>	
Konstitutionsutskottets yttrande	60

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Godkännande av Prömrådsbeslutet

Riksdagen godkänner det inom Europeiska unionen upprättade utkastet till rådsbeslut om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (Prömrådsbeslutet). Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:83 och avslår motionerna 2007/08:Ju25 och 2007/08:Ju26.

Reservation 1 (s)

Reservation 2 (v, mp)

Stockholm den 6 maj 2008

På justitieutskottets vägnar

Thomas Bodström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Thomas Bodström (s), Inger Davidson (kd), Krister Hammarbergh (m), Elisebeht Markström (s), Cecilia Wigström i Göteborg (fp), Karl Gustav Abramsson (s), Inge Garstedt (m), Christer Adelsbo (s), Helena Bouveng (m), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Otto von Arnold (kd), Mehmet Kaplan (mp), Anders Hansson (m), Maryam Yazdanfar (s), Fredrik Schulte (m) och Karin Nilsson (c).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I maj 2005 ingick Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrike, Luxemburg, Nederländerna och Österrike en överenskommelse om en konvention om fördjupat gränsöverskridande samarbete för bekämpning av terrorism, gränsöverskridande brottslighet och olaglig migration. Konventionen, som undertecknades i den tyska staden Prüm, har kommit att betecknas *Prümkonventionen*. Konventionsstaternas uttalade målsättning är att utveckla informationsutbytet inom hela EU, framför allt vad gäller DNA-, fingeravtrycks- och fordonsuppgifter. Konventionen trädde i kraft i november 2006 mellan Österrike, Tyskland och Spanien. Konventionen är öppen för alla EU:s medlemsstater att tillträda. I oktober 2007 hade, utöver de ursprungliga staterna, även Finland, Slovenien och Ungern ratificerat konventionen.

Vid ministerrådet för rättsliga och inrikes frågor samt räddningstjänst (RIF-rådet) den 15 februari 2007 nåddes en politisk principöverenskommelse om att integrera merparten av Prümkonventionens tredjepelarfrågor i EU:s regelverk.

Det tyska ordförandeskapet presenterade därefter ett förslag till rådsbeslut, benämnt ”rådets beslut om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet”. Utkastet till rådsbeslut betecknas i propositionen *Prümrådsbeslutet*. Medförslagsställare var Belgien, Bulgarien, Spanien, Frankrike, Luxemburg, Nederländerna, Österrike, Slovenien, Slovakien, Italien, Finland, Portugal, Rumänien och Sverige. En faktagenommemoria om förslaget (2006/07:FPM87) har överlämnats till riksdagen. Regeringen har under förhållningsarbetet fortlöpande informerat och samrått med riksdagen. Justitieutskottet påkallade överläggningar i frågan med regeringen; överläggningarna hölls den 21 mars 2007 (justitieutskottets sammanträdesprotokoll 2006/07:25).

Vid RIF-rådet den 12–13 juni 2007 träffades en politisk överenskommelse om texten i ett utkast till rådsbeslut som innebär en integrering av Prümkonventionens tredjepelarfrågor i EU:s regelverk, med undantag av artikel 25 i konventionen om ingripande över gräns vid överhängande fara för liv och hälsa. Sverige lämnade i samband med den politiska överenskommelsen en parlamentarisk granskningsreservation.

Enligt nyss nämnda artikel 25 i Prümkonventionen kan tjänstemän i en fördragsslutande stat i brådskande fall utan förhandsmedgivande av myndighet i annan fördragsslutande stat överskrida den gemensamma gränsen för att i närheten av den andra fördragsslutande partens gräns genomföra sådana tillfälliga åtgärder i enlighet med värdstatens nationella lagstiftning

som behövs för att avvärja omedelbara fara för liv eller hälsa. Prömrådsbeslutet föreslås alltså inte innehålla några bestämmelser om ingripande över gräns vid överhängande fara för liv och hälsa.

Inom Justitiedepartementet har departementspromemorian Godkännande av Prömrådsbeslutet (Ds 2007:40) utarbetats. Promemorian har remissbehandlats. En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr Ju2007/9639/PO).

Några lagförslag med anledning av rådsbeslutet presenteras inte i propositionen. Däremot innehåller propositionen en beskrivning av i vilka avseenden det kommande rådsbeslutet enligt regeringen bedöms kräva lagändringar. Regeringen anger i propositionen att den avser att senare återkomma till riksdagen med förslag till lagändringar.

Utkastet till rådsbeslutet har granskats av EU:s s.k. juristlingvister. Utkastet i dess senaste lydelse på svenska samt rådets generalsekretariats förslag till rådet att anta rådsbeslutet och ett uttalande i samband därmed återfinns i *bilaga 2*.

Konstitutionsutskottet har i ärendet avgett yttrande i fråga om vilka omröstningsregler som ska gälla vid riksdagens beslut om godkännande av rådsbeslutet. Konstitutionsutskottets yttrande (2007/08:KU5y) finns intaget som *bilaga 3*.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen ska godkänna ett inom Europeiska unionen upprättat utkast till rådsbeslut om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (Prömrådsbeslutet).

Utkastet till rådsbeslut innehåller bestämmelser som syftar till att utveckla informationsutbytet inom unionen, framförallt vad gäller uppgifter i DNA-, fingeravtrycks- och fordonsregister. Bestämmelser finns även om samarbete för förebyggande av terroristbrott samt andra former av samarbete, främst gemensamma insatser inom unionen och bistånd vid större evenemang, katastrofer och allvarliga olyckor. Därutöver innehåller utkastet dataskyddsbestämmelser.

I propositionen övervägs, på ett allmänt plan, vilka lagändringar som kan bli nödvändiga med anledning av rådsbeslutet. Propositionen innehåller dock inga lagförslag.

Utskottets överväganden

Godkännande av Prömrådsbeslutet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner ett inom EU upprättat utkast till rådsbeslut om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (Prömrådsbeslutet).

Jämför reservationerna 1 (s) och 2 (v, mp).

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen ska godkänna utkastet till Prömrådsbeslut.

I Prömrådsbeslutet finns bestämmelser om att medlemsstaternas myndigheter automatiskt ska ges tillgång till vissa uppgifter i de andra ländernas DNA-, fingeravtrycks- och fordonsregister (artiklarna 2–12). Tillgången till andra medlemsstaters DNA- och fingeravtrycksregister ska ske genom en form av begränsad direkt åtkomst med uppgift om huruvida viss DNA-uppgift eller fingeravtrycksuppgift förekommer eller inte förekommer i registret (träff/ingen träff). Vid träff i registret kan frågeställaren göra en manuell förfrågan på samma sätt som kan ske i dag genom internationell rättslig hjälp. Direktåtkomsten ska alltså inte avse uppgifter som gör det möjligt att identifiera den person som DNA-profilen eller fingeravtrycket tillhör. När det gäller fordonsregister ska uppgifter om bl.a. fordonsägare vara direkt tillgängliga.

Vidare ska enligt Prömrådsbeslutet medlemsstaterna i samband med större evenemang med gränsöverskridande verkningar, t.ex. stora idrottsevenemang, vara skyldiga att sända varandra vissa uppgifter. Det handlar dels om personuppgifter, dels om andra uppgifter. Översändanden ska ske både på begäran och på eget initiativ (artiklarna 13–15).

Enligt Prömrådsbeslutet får medlemsstaterna översända vissa uppgifter, personuppgifter och andra uppgifter, för att förebygga terroristbrott (artikel 16). Sådana uppgifter utbyts enligt vad regeringen anför i propositionen redan i dag mellan medlemsländerna.

Prömrådsbeslutet innehåller vidare vissa nya möjligheter till operativt samarbete mellan tjänstemän i skilda medlemsstater. En behörig myndighet i en medlemsstat kan, för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller förebygga brott, tillsammans med behörig myndighet i en annan medlemsstat inrätta en gemensam patrull eller genomföra en annan gemensam

insats. Inom ramen för en sådan insats kan tjänstemän från en medlemsstat ges möjlighet att utöva myndighet på en annan stats territorium (artikel 17). Bestämmelsen är frivillig för medlemsstaterna att tillämpa.

Prumrådsbeslutet innehåller också en bestämmelse om skyldighet för medlemsstaterna att ge varandra bistånd i samband med större evenemang, katastrofer och allvarliga olyckor. Biståndet ska kunna avse t.ex. underrättelser eller bistånd genom att på begäran sända bl.a. tjänstemän och specialister (artikel 18). I denna del finns alltså en skyldighet för medlemsstaterna att bistå varandra. Viss frihet finns emellertid att nationellt reglera vilken sorts bistånd som ska lämnas och i vilken utsträckning. Bestämmelsen innebär inte heller någon skyldighet att ta emot bistånd från en annan stat.

Till bestämmelserna om gemensamma insatser och om bistånd finns knutna artiklar om bl.a. vapenanvändning, skadestånd och straffansvar (artiklarna 19–23). Dessa frågor aktualiseras om en medlemsstat väljer att ta emot utländska tjänstemän för tjänstgöring.

Prumrådsbeslutet innehåller slutligen bestämmelser om dataskydd (artiklarna 24–32). Dessa bestämmelser gäller alla uppgifter som översänds och mottas med stöd av beslutet. De reglerar bl.a. hur länge uppgifter får lagras, vilka myndigheter som får behandla uppgifterna samt information till enskilda och deras överklagandemöjligheter.

Motionerna

I både motion Ju25 (v) och motion Ju26 (s) yrkas avslag på propositionen.

Motionärerna bakom Ju25 pekar på att bestämmelserna i rådsbeslutet om direktåtkomst till registeruppgifter innebär en stor principiell förändring i förhållande till den svenska sekretessregleringen och att skyddet för enskildas personuppgifter riskerar att försämrats. Vidare anför motionärerna att det är en brist att regeringen i propositionen inte har tagit ställning till om och i vilken utsträckning det bör bli möjligt för andra medlemsstaters myndigheter att utöva myndighetsutövning i Sverige. Motionärerna menar att förslagen till artikel 17 och 18 i utkastet till rådsbeslut utgör tydliga steg mot överstatliga polisstyrkor. Vidare framför motionärerna kritik mot att regeringen inte samtidigt med begäran om godkännande av rådsbeslutet lägger fram förslag till följdlagstiftning med anledning av rådsbeslutet.

Motionärerna bakom Ju26 vänder sig särskilt mot bestämmelsen i artikel 17 om gemensamma insatser. Motionärerna anför att det inte kan accepteras att utländska polisiära myndigheter i större utsträckning än som är möjligt i dag ges möjlighet att utöva myndighetsutövning i Sverige. Motionärerna anför i detta sammanhang bl.a. att det är en brist att regeringen i propositionen inte har tagit ställning till om och i vilken utsträckning sådana möjligheter bör ges till andra medlemsstaters myndigheter. Vidare anför motionärerna att delar av Prumrådsbeslutet pekar ut en färdriktning som öppnar upp för en gemensam EU-polis. Motionärerna efterfrå-

gar även ett tydligare ställningstagande från regeringen huruvida tjänstemän som verkar på en annan stats territorium ska omfattas av JK:s och JO:s tillsyn.

Utskottets ställningstagande

Ställningstagande till innehållet i rådsbeslutet

Avskaffandet av den inre gränskontrollen mellan flertalet av EU:s medlemsstater inom ramen för Schengensamarbetet har gjort det lättare för personer att resa mellan länderna. Utvecklingen går också i övrigt mot en mera internationaliserad och globaliserad värld. Detta har samtidigt gjort det lättare för kriminella att röra sig över gränserna och medfört att förutsättningarna för gränsöverskridande brottslighet har förändrats. Med en sådan utveckling är det enligt utskottets mening uppenbart att de brottsbekämpande myndigheterna i olika länder måste ges ökade möjligheter att samarbeta för att kunna hålla jämna steg med kriminaliteten. En viktig del i Schengensamarbetet är därför de kompensatoriska åtgärder som ska förhindra att den fria rörligheten för personer inte medför att den gränsöverskridande brottsligheten gynnas. En del av de kompensatoriska åtgärderna utgörs av polisiärt samarbete och avser informationsutbyte och operativ samverkan. Förslagen i utkastet till rådsbeslut måste ses i ljuset av Schengensamarbetet och i behovet av och strävan efter att effektivare bekämpa internationell organiserad brottslighet och terrorism. De åtgärder som vidtas ska dock naturligtvis vara ändamålsenliga och proportionerliga.

När det särskilt gäller bestämmelserna i Prümrådsbeslutet om utbyte av uppgifter om DNA, fingeravtryck och fordonsuppgifter kan det konstateras att de uppgifter som avses i rådsbeslutet redan i dag utbyts mellan EU:s medlemsstater. Det nya med utkastet till rådsbeslut i denna del är att utbytet av uppgifterna ska ske på elektronisk väg. Genom systemet med automatisk sökning kan medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter på ett snabbare och enklare sätt än i dag få tillgång till information från flera olika länder, något som skulle innebära ett stort mervärde för effektiviteten i brottsbekämpningen i Sverige och inom EU. Genom utformning av systemen för DNA och fingeravtryck med uppgift om träff/ingen träff utan att personuppgifter därvid utlämnas elektroniskt upprätthålls enligt utskottets mening intresset av att så långt som möjligt skydda den personliga integriteten hos enskilda. Utskottet delar alltså regeringens bedömning att man genom systemet med automatisk tillgång till begränsade, oidentifierade uppgifter, har uppnått en rimlig avvägning mellan intresset för brottsbekämpningen och den personliga integriteten. Det förhållandet att systemet bygger på att man utnyttjar medlemsstaternas befintliga databaser, i stället för att bygga nya system, framstår som både effektivt och resurssparande.

Utskottet kan även se ett mervärde i bestämmelserna om översändande av uppgifter i samband med större evenemang och för förebyggande av terroristbrott. I och med att bestämmelserna om översändande blir tvingande kommer de brottsbekämpande myndigheterna att få tillgång till ett bättre underlag för att t.ex. göra hotbilda-bedömningar. Detta förbättrar möjligheterna att förebygga bl.a. ordningsstörningar vid större evenemang. Denna typ av uppgifter utlämnas redan i dag i stor utsträckning mellan polismyndigheterna i EU-medlemsstaterna.

Beträffande bestämmelserna i kapitel 5 i utkastet till rådsbeslut om andra former av samarbete och därvid särskilt artikel 17 om samarbete mellan medlemsstaterna genom gemensamma insatser gör utskottet följande överväganden.

Inledningsvis kan utskottet konstatera att artikel 17 om gemensamma insatser är en för medlemsstaterna frivillig bestämmelse som i respektive medlemsstat – om den tillämpas – kan fyllas med ett innehåll anpassat efter de behov och förutsättningar som finns lokalt och regionalt. Frivilligheten i tillämpningen innebär en grundläggande skillnad mot den ovan berörda artikel 25 i Prümkonventionen om ingripande över gräns vid överhängande fara för liv och hälsa. Utskottet ställer sig därför frågande till inställningen från motionärerna bakom Ju26 att hela rådsbeslutet bör forkastas med hänvisning till att artikel 17 inte skulle kunna godtas.

När det gäller den inställning motionärerna bakom Ju26 allmänt har till att utvidga operativt samarbete över gränserna kan konstateras att den dåvarande socialdemokratiska regeringen inför möte i RIF-rådet den 27–28 april 2006 välkomnade ändringsförslag i Schengenkonventionen som – om de hade genomförts – bl.a. skulle ha inneburit att dagens möjligheter att övervaka och förfölja över gräns hade utökats. Det förslag till rådsbeslut som då diskuterades skulle innebära att ytterligare förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning måste överlåtas till övriga medlemsstater (se kommissionens förslag till rådets beslut om en förbättring av polissamarbetet mellan Europeiska unionens medlemsstater, särskilt vid de inre gränserna, och om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet, KOM [2005] 317 slutlig, samt EU-nämndens stenografiska uppteckningar från sammanträde den 21 april 2006, anförandena 94–110). Här kan också nämnas att riksdagen, på förslag från ett enigt justitieutskott, i början av april 2008 gjorde ett tillkännagivande om att regeringen bör låta genomföra en översyn av vilka behov som finns att, inom ramen för det nordiska samarbetet, skapa bättre möjligheter för de nordiska ländernas polismyndigheter att samarbeta operativt över gränserna (bet. 2007/08: JuU10 s. 16 f., rskr. 147).

Utskottet ser positivt på att det i utkastet till rådsbeslut tagits in en bestämmelse som kan utgöra en naturlig ram för ett framtida eventuellt operativt samarbete mellan medlemsstaternas polisiära myndigheter i form av gemensamma patruller och andra gemensamma insatser. Huruvida svensk polis bör kunna delta i ett sådant samarbete måste övervägas nog

innan slutlig ställning tas. Utskottet vill dock – med anledning av vad som anförs i både motion Ju25 och Ju26 – tydliggöra att polisiär verksamhet är en i princip uteslutande nationell angelägenhet. Ett antagande av rådsbeslutet ska inte på något sätt ses som ett steg mot inrättande av europeiska polisstyrkor av överstatlig karaktär. En annan sak är att det är nödvändigt för polismyndigheterna i EU-länderna att samarbeta på olika sätt.

Som motionärerna bakom Ju26 anför är frågan om tillsyn över utländska tjänstemän som utövar myndighet i Sverige viktig. I samband med Sveriges anslutning till Schengenregelverket och införandet av lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete (prop. 1999/2000:64, bet. JuU17, rskr. 215) väcktes frågan om utländska tjänstemän som med stöd av Schengenkonventionens bestämmelser utövar myndighet i Sverige – på samma sätt som svenska polismän och andra som utövar myndighet – bör omfattas av Justitiekanslerns (JK) eller Justitieombudsmannens (JO) tillsyn och åtalsrätt. Regeringen gjorde i det ärendet bedömningen att de utländska tjänstemännen, då de utövar myndighet i Sverige, utövar det andra landets myndighet. Vidare konstaterades att de utländska tjänstemännen – på samma sätt som svenska polismän som utövar svensk myndighet i en annan Schengenstat är underkastade JK:s och JO:s tillsyn – står under tillsyn av myndigheterna i sina respektive hemländer när de befinner sig i Sverige. Lagen bedömdes därför inte föranleda några ändringar i reglerna om JK:s och JO:s tillsyn (prop. 1999/2000:64 s. 114). Regeringen anför i den nu behandlade propositionen (s. 36) att om utländska tjänstemän ska tillåtas tjänstgöra i Sverige inom ramen för Prömrådsbeslutet, måste det övervägas om tjänstemännen ska omfattas av JK:s och JO:s tillsyn. Utskottet delar regeringens bedömning i denna del och anser att sådana eventuella överväganden – särskilt mot bakgrund av att artikel 17 i Prömrådsbeslutet är frivillig – bör kunna göras utan bundenhet av tidigare ställningstaganden.

Utskottet delar också regeringens bedömning att dataskyddsbestämmelserna i utkastet till rådsbeslut är ändamålsenligt utformade. Som regeringen anför i propositionen måste ett utökat uppgiftsutbyte alltid vägas mot intresset av skydd för den enskildes integritet. De valda lösningarna tillsammans med de dataskyddsbestämmelser som är kopplade till dem framstår sammantaget som väl avvägda. Som anges i punkt 20 i ingressen till utkastet till rådsbeslut bör rambeslutet om dataskydd i den tredje pelaren – när det träder i kraft – tillämpas inom hela området för polissamarbete och straffrättsligt samarbete, dvs. även beträffande personuppgifter enligt Prömrådsbeslutet, under förutsättning att dess dataskyddsnivå inte är lägre än det skydd som följer av Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om dataskydd och dess tilläggsprotokoll av den 8 november 2001 samt Europarådets ministerkommittés rekommendation nr R [87] 15 av den 17 september 1987 (vilket är den skyddsnivå som anges i artikel 25 i Prömrådsbeslutet).

Sammanfattningsvis anser utskottet att utkastet till rådsbeslut fått en utformning som är ändamålsenlig och proportionerlig i förhållande till sitt syfte. Även principen om subsidiaritet uppfylls eftersom det inte är möjligt för medlemsstaterna att genom nationella åtgärder uppnå de mål som rådsbeslutet syftar till.

Godkännandeproposition utan förslag till följdlagstiftning

Med anledning av vad som anförs i motion Ju25 om att propositionen även borde ha innehållit förslag till följdlagstiftning med anledning av Prümrådsbeslutet gör regeringen följande överväganden.

Regeringen anför i propositionen (s. 59) att det lagstiftningsarbete som rådsbeslutet, om det antas, föranleder inte är obetydligt och innefattar flera besvärliga frågor, bl.a. om Sverige bör utnyttja sådana bestämmelser i rådsbeslutet som i och för sig är frivilliga. Det är viktigt att dessa frågor avgörs först sedan ett gott beredningsunderlag har tagits fram. Arbetet kompliceras av att den gällande polisdatalagen, som rymmer en stor del av de bestämmelser som berörs, för närvarande är under omarbetning. En ny polisdatalag kan förväntas träda i kraft tidigast den 1 januari 2009. Det är därför inte lämpligt att i nuläget lägga fram förslag till ändringar i den gällande polisdatalagen. Förslagen till de lagändringar som rådsbeslutet föranleder torde kunna föreläggas riksdagen först efter 2008 års utgång. Att avvakta så länge med godkännandet av utkastet till rådsbeslut skulle innebära en betydlig försening av antagandet av rådsbeslutet och därmed också försena rådsbeslutets ikraftträdande. Med tanke på den betydelse rådsbeslutet kan förväntas få i olika avseenden vore detta olyckligt. Att avvakta med godkännandet tills förslag till lagändringar föreligger skulle också kunna innebära att beslutet inte kan antas innan EU:s nya reformfördrag, Lissabonfördraget, träder i kraft. Lissabonfördraget kommer att innebära nya förhållanden för beslutsfattandet på det aktuella området, varför det är angeläget att anta färdigförhandlade beslut enligt den nu gällande ordningen.

Utskottet kan visserligen dela vad motionärerna bakom Ju25 anför i denna del, såtillvida att riksdagen skulle ha haft ett ännu bättre underlag för sitt ställningstagande om ärendet hade beretts på traditionellt sätt med framtagande av förslag till svensk följdlagstiftning. Liksom när det gäller godkännande av rambeslut måste emellertid en avvägning göras mellan intresset av att inte försena antagandet av rådsbeslutet och intresset av att en proposition om godkännande av rådsbeslutet även innehåller förslag till följdlagstiftning. Mot bakgrund av att ikraftträdandet av Lissabonfördraget kommer att innebära nya förhållanden för beslutsfattande på detta område är det särskilt angeläget att antagandet av rådsbeslutet inte ytterligare fördröjs. Utskottet delar således regeringens uppfattning i denna fråga. I propositionen (s. 9–57) ges enligt utskottets mening en utförlig och ingående redogörelse för i vilka avseenden det torde krävas följdändringar i svensk lagstiftning. Redogörelsen kompenserar enligt utskottets mening i viss utsträckning avsaknaden av förslag till följdlagstiftning. Enligt utskot-

tets mening går det att med stöd av redogörelsen i propositionen med tillräcklig säkerhet bedöma behovet av följdlagstiftning i Sverige med anledning av rådsbeslutet.

När det särskilt gäller bestämmelsen i artikel 17 om gemensamma insatser kan konstateras att regeringen i propositionen inte tar ställning till om och i så fall hur Sverige bör utnyttja möjligheten att delta i sådana insatser. Följaktligen gör regeringen i den delen ingen närmare bedömning av lagstiftningsbehovet. Mot bakgrund av att artikel 17 är frivillig för medlemsstaterna att tillämpa utgör det emellertid inget hinder mot att godkänna rådsbeslutet.

Utskottet anser sammanfattningsvis att riksdagen bör godkänna utkastet till rådsbeslut.

Frågan om överlämnande av myndighetsutövning

Bakgrund

I motion Ju26 (s) anför motionärerna att ett överlämnande av myndighetsutövning till utländska myndigheter enligt artikel 17 kräver tre fjärdedels majoritet vid omröstning i kammaren enligt bestämmelserna i 10 kap. 5 § fjärde stycket regeringsformen.

Mot bakgrund av vad som anförs i motion Ju26 rörande beslutsformerna har justitieutskottet berett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig i frågan huruvida riksdagens godkännande av rådsbeslutet förutsätter ett beslut med sådan kvalificerad majoritet som avses i 10 kap. 5 § fjärde stycket regeringsformen.

Konstitutionsutskottets yttrande

Konstitutionsutskottet har avgivit ett enhälligt yttrande, vilket finns intaget i *bilaga 3*. Konstitutionsutskottet har i yttrandet anfört i huvudsak följande.

Enligt artikel 17 i utkastet till rådsbeslut *kan* de behöriga myndigheter som medlemsstaterna utser företa vissa åtgärder, och varje medlemsstat *får* i enlighet med sin nationella lagstiftning ge tjänstemän från andra medlemsstater vissa befogenheter. Artikel 17 innebär inte därmed, enligt utskottets bedömning, en skyldighet för Sverige att företa sådana gemensamma insatser och medför inte heller någon rätt för andra medlemsstater att låta sina tjänstemän agera på svenskt territorium utan ett föregående svenskt beslut. Regeringen har också framhållit att bestämmelsen i artikeln är frivillig och att det därför står medlemsstaterna fritt att utnyttja möjligheten eller att avstå från det samt att man avser att återkomma till frågan i kommande lagstiftningsarbete. Enligt konstitutionsutskottets uppfattning sker inte genom att utkastet godkänns någon överlåtelse av rättskipnings- eller förvaltningsuppgifter innefattande myndighetsutövning, och något kvalificerat förfarande för godkännandet krävs därmed inte.

Om regeringen kommer att finna att Sverige bör utnyttja de möjligheter som artikeln ger och att förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning bör överlåtas, måste ett beslut fattas med kvalificerad majoritet, dvs. genom ett beslut, varom minst tre fjärdedelar av de röstande förenar sig eller i den ordning som gäller för stiftande av grundlag.

Justitieutskottets ställningstagande

Justitieutskottet har ingen anledning att göra någon annan bedömning än konstitutionsutskottet i denna fråga. Riksdagen bör således besluta i fråga om godkännande av rådsbeslutet utan tillämpning av något kvalificerat förfarande.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Godkännande av Prömrådsbeslutet (s)

av Thomas Bodström (s), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Christer Adelsbo (s), Kerstin Haglö (s) och Maryam Yazdanfar (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motion 2007/08:Ju26, bifaller delvis motion 2007/08:Ju25 och avslår proposition 2007/08:83.

Ställningstagande

Det är enligt vår mening angeläget att det internationella polissamarbetet utvecklas så att kampen mot den gränsöverskridande brottsligheten kan bedrivas effektivt. De brottsbekämpande myndigheterna är viktiga aktörer för att bekämpa grova brott och terrorism.

Vi har ingenting att invända mot förslaget till rådsbeslut när det gäller bestämmelserna om elektroniskt utbyte av uppgifter om DNA, fingeravtryck och fordon eller andra former av informationsutbyte mellan polisiära myndigheter. Däremot är vi mycket tveksamma till att låta utländska polisiära myndigheter agera operativt i Sverige på det sätt som avses i artikel 17 i Prömrådsbeslutet. Utländsk polis ska inte agera självständigt i Sverige; det är i princip bara svensk polis som ska ha kontroll över ingripanden mot enskilda i Sverige. Bestämmelserna i Schengenkonventionen om gränsöverskridande övervakning och förföljande är enligt vår mening – till skillnad från artikel 17 i Prömrådsbeslutet – väl avgränsade, tydliga och nödvändiga och därför acceptabla. Artikel 17 i Prömrådsbeslutet öppnar enligt vår mening upp för att utländsk polis i en inte obegränsad omfattning i helt andra situationer ska kunna ingripa i Sverige.

En stor brist i propositionen är att regeringen inte redovisar om och i vilken utsträckning man vill införa bestämmelser i svensk lagstiftning som möjliggör för utländsk polis att verka i Sverige. En principiell fråga i sammanhanget är också huruvida regeringen betraktar det fördjupade samarbetet som ett första steg mot en gemensam operativ polis inom EU.

Mot bakgrund av det anförda anser vi det inte möjligt att godkänna utkastet till rådsbeslut i dess nuvarande form. Riksdagen bör därför avslå propositionen.

2. Godkännande av Prömrådsbeslutet (v, mp)

av Lena Olsson (v) och Mehmet Kaplan (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motion 2007/08:Ju25, bifaller delvis motion 2007/08:Ju26 och avslår proposition 2007/08:83.

Ställningstagande

Vi anser att beredningsunderlaget för godkännande av Prömrådsbeslutet är alldeles för bristfälligt. Det är oacceptabelt att regeringen inte presenterar förslag till följdlagstiftning samtidigt med begäran om att riksdagen ska godkänna rådsbeslutet. Utan lagförslag är det svårt för riksdagen att bedöma konsekvenserna av beslutet om godkännande.

De förändringar som föranleds med anledning av rådsbeslutet innebär stora principiella förändringar både när det gäller skyddet av enskildas personuppgifter och möjligheterna för utländska polisiära myndigheter att utöva myndighetsutövning på svensk mark.

Förslaget till direktåtkomst till DNA-, fingeravtrycks- och fordonsregister innebär en stor principiell förändring i förhållande till de svenska grundläggande sekretessbestämmelserna. Dessutom förutsätter rådsbeslutet i de delarna lagändringar som kan förväntas komma först i det för riksdagen ännu inte framlagda förslaget till ny polisdatalag, ett mycket komplicerat lagstiftningsärende där bl.a. Datainspektionen haft omfattande synpunkter. Att binda Sverige till sådana förändringar utan att noggrant ha utrett och övervägt lagstiftningsbehovet är oacceptabelt.

Beträffande förslagen om gemensamma insatser i artikel 17 och om bistånd för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet i artikel 18 kan konstateras att det handlar om polisiära insatser i andra medlemsstater. Att införa sådana möjligheter är ett tydligt steg mot införandet av överstatliga polisstyrkor, något som inte är önskvärt. Enligt vår mening är det självklart att myndighetsutövning på svensk mark ska utföras av svensk myndighet.

Vi anser således att utkastet till rådsbeslut inte bör godkännas. Riksdagen bör avslå propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:83 Godkännande av Prömrådsbeslutet:

Riksdagen godkänner det inom Europeiska unionen upprättade utkastet till rådsbeslut om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (Prömrådsbeslutet).

Följdmotionerna

2007/08:Ju25 av Lena Olsson m.fl. (v):

Riksdagen avslår proposition 2007/08:83 Godkännande av Prömrådsbeslutet.

2007/08:Ju26 av Thomas Bodström m.fl. (s):

Riksdagen avslår proposition 2007/08:83.

BILAGA 2

Utkast till rådsbeslut

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 15 oktober 2007 (17.10)
(OR. en)**

13824/07

**CRIMORG 147
ENFOPOL 167**

I/A-PUNKTSNOT

från:	Generalsekretariatet
till:	Coreper/rådet
Föreg. dok. nr:	11896/07 CRIMORG 127 ENFOPOL 137 11005/07 CRIMORG 112 ENFOPOL 124
Ärende:	Antagande av ett utkast till rådets beslut om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet

1. I februari 2007 lade 15 medlemsstater fram ett initiativ till ett utkast till rådets beslut om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet. Utkastet till beslut diskuterades ingående av artikel 36 kommittén som nådde bred enighet om texten med förbehåll för vissa kvarstående frågor.
2. Vid mötet den 30 maj 2007 nådde Coreper enighet om ovan nämnda utkast till rådsbeslut som det återges i bilaga I med förbehåll för vissa (parlaments)reservationer (CZ, DK, FR, IE, NL, AT, PL, SE, UK).
3. Europaparlamentets yttrande, som avgavs den 7 juni 2007, behandlades av RIF-råden den 8 juni 2007.

13824/07

DG H 2A

gbc/BL/mg

¹
SV

4. Vid mötet den 12–13 juni enades rådet om utkastet till rådets beslut samt om att utkastet till uttalande från rådet enligt bilaga I ska tas till rådets protokoll vid det rådsmöte som antar utkastet till rådets beslut.
5. Texten har vederbörligen behandlats av juristlingvisterna och finns i dokument 11896/07 CRIMORG 127 ENFOPOL 137.
6. Coreper uppmanas därför att anmoda rådet att när alla parlamentsreservationer återkallats
 - i) anta utkastet till rådets beslut om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet enligt dokument 11896/07 CRIMORG 127 ENFOPOL 137;
 - ii) enas om att det bifogade uttalandet ska tas till protokollet vid det rådsmöte som antar beslutet och
 - iii) låta offentliggöra det ovannämnda instrumentet i Europeiska unionens officiella tidning.

BILAGAUTTALANDE FRÅN RÅDET

"Med beaktande av artikel 36, hindrar detta rådsbeslut inte medlemsstaterna från att använda det icke-automatiserade utbyte av uppgifter som avses i artiklarna 14 och 16 i enlighet med avtal eller överenskommelser på grundval av andra rättsliga bestämmelser eller annan rättslig praxis."

13824/07
BILAGA

DG H 2A

gbc/BL/mg

3
SV

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 17 september 2007
(OR. en)**

11896/07

**CRIMORG 127
ENFOPOL 137**

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: RÅDETS BESLUT om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete
särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet

11896/07

CHS/cs

DG H 2 A

SV

RÅDETS BESLUT 2007/.../RIF**av den****om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete,
särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 30.1 a och b, artikel 31.1 a, artikel 32 och artikel 34.2 c,

På initiativ av Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Förbundsrepubliken Tyskland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland och Konungariket Sverige,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande¹, och

¹ Yttrande av den ... (ännu ej offentliggjort i EUT).

av följande skäl:

- (1) Efter ikraftträdandet av fördraget mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna och Republiken Österrike om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism, gränsöverskridande brottslighet och olaglig migration (Prümfördraget) läggs, i enlighet med bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionen efter samråd med Europeiska kommissionen, detta initiativ fram i syfte att införliva innebörden av bestämmelserna i Prümfördraget med Europeiska unionens lagstiftning.
- (2) I slutsatserna från Europeiska rådets möte i Tammerfors i oktober 1999 bekräftades behovet av förbättrat informationsutbyte mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter för att upptäcka och utreda brott.
- (3) I Haagprogrammet för stärkt frihet, säkerhet och rättvisa i Europeiska unionen från november 2004 ger Europeiska rådet uttryck för sin övertygelse om att det för detta syfte krävs en innovativ strategi i fråga om gränsöverskridande utbyte av information om brottsbekämpning.

- (4) Europeiska rådet angav i enlighet med detta att utbytet av sådan information bör uppfylla de villkor som gäller för tillgänglighetsprincipen. Detta innebär att en brottsbekämpande tjänsteman i en av unionens medlemsstater som behöver information för att utföra sina uppgifter kan få denna från en annan medlemsstat och att de brottsbekämpande myndigheterna i den medlemsstat som innehar denna information kommer att göra den tillgänglig för det angivna ändamålet, med hänsyn tagen till behov med anknytning till pågående utredningar i den medlemsstaten.
- (5) Europeiska rådet fastställde den 1 januari 2008 som tidsfrist för att uppnå detta mål i Haagprogrammet.
- (6) Redan i rambeslut 2006/960/RIF av den 18 december 2006 om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater¹ fastställs regler enligt vilka medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter effektivt och snabbt kan utbyta befintlig information och befintliga underrättelser för genomförandet av brottsutredningar eller kriminalunderrättelseverksamhet.
- (7) I Haagprogrammet för stärkt frihet, säkerhet och rättvisa förklaras också att ny teknik bör användas fullt ut och att det också bör finnas ömsesidig tillgång till nationella databaser, men att nya centraliserade europeiska databaser bör inrättas endast på grundval av studier som har visat deras mervärde.

¹ EUT L 386, 29.12.2006, s. 89.

- (8) För ett effektivt internationellt samarbete är det av central betydelse att exakt information kan utbytas snabbt och effektivt. Syftet är att införa förfaranden för att främja ett snabbt, effektivt och billigt utbyte av uppgifter. För den gemensamma användningen av uppgifter bör ansvarsskyldighet gälla för dessa förfaranden, och de bör innehålla lämpliga garantier beträffande uppgifternas korrekthet och säkerhet under överföring och lagring samt förfaranden för registrering av utbyte av uppgifter och restriktioner beträffande användningen av utbytta uppgifter.
- (9) Dessa krav uppfylls genom Prümfördraget. För att de väsentliga kraven i Haagprogrammet skall kunna uppfyllas för samtliga medlemsstater inom den tidsram som fastställs där bör innebörden av de väsentliga delarna av Prümfördraget göras tillämpliga på samtliga medlemsstater.
- (10) Detta beslut innehåller därför bestämmelser som är grundade på de viktigaste bestämmelserna i Prümfördraget och som är avsedda att förbättra informationsutbytet, varigenom medlemsstaterna beviljar varandra rätt till tillgång till sina automatiska databaser över DNA-analyser, automatiska identifieringssystem för fingeravtryck och uppgifter i fordonsregister. När det gäller uppgifter från nationella databaser över DNA-analyser och automatiska identifieringssystem för fingeravtryck bör det genom ett system med träff/icke träff vara möjligt för den medlemsstat som genomför sökningen att i ett andra steg begära specifika personuppgifter från den medlemsstat som administrerar uppgifterna och vid behov begära ytterligare uppgifter genom förfaranden för ömsesidigt bistånd, inklusive de förfaranden som har antagits enligt rambeslut 2006/960/RIF.

- (11) Detta skulle påskynda de befintliga förfarandena avsevärt genom att det blir möjligt för medlemsstaterna att ta reda på om någon annan medlemsstat, och i så fall vilken, har de uppgifter som de behöver.
- (12) Gränsöverskridande jämförelse av uppgifter bör öppna en ny dimension inom brottsbekämpningen. Den information som erhålls genom jämförelse av uppgifter bör öppna vägen för nya utredningsstrategier för medlemsstaterna och alltså spela en central roll när det gäller att bistå medlemsstaternas brottsbekämpande och rättsliga myndigheter.
- (13) Reglerna bygger på inrättande av nätverk mellan medlemsstaternas nationella databaser.
- (14) På vissa villkor bör medlemsstaterna kunna översända personuppgifter och icke-personuppgifter för att förbättra informationsutbytet för att förebygga brott och upprätthålla den allmänna ordningen och säkerheten i samband med större evenemang med gränsöverskridande verkningar.
- (15) Vid tillämpningen av artikel 12 får medlemsstaterna besluta att prioritera kampen mot allvarlig brottslighet med beaktande av de begränsade tekniska resurser som finns tillgängliga för överföringen av uppgifter.
- (16) Förutom förbättring av informationsutbytet finns det behov av en reglering av andra former för närmare samarbete mellan polismyndigheterna, särskilt vid gemensamma säkerhetsoperationer (t.ex. gemensamma patruller).

- (17) Närmare polissamarbete och straffrättsligt samarbete måste gå hand i hand med respekt för grundläggande rättigheter, särskilt rätten till respekt för integritet och till skydd av personuppgifter, som bör garanteras genom särskilda förfaranden för uppgiftsskydd som är särskilt anpassade till den specifika arten av olika former av uppgiftsutbyte. Sådana bestämmelser om uppgiftsskydd bör särskilt beakta särdragen i gränsöverskridande elektronisk åtkomst till databaser. Eftersom det med åtkomst on-line inte är möjligt för den medlemsstat som administrerar uppgifterna att göra kontroller i förväg bör ett system för kontroll i efterhand finnas.
- (18) Systemet med träff/icke-träff tillhandahåller en struktur med jämförelse av anonyma profiler, där ytterligare personuppgifter endast utbyts efter en träff, för vilket tillgången och mottagandet styrs av nationell lagstiftning, inbegripet regler om rättsligt bistånd. Denna konstruktion garanterar systemet med träff/icke-träff tillfredställande skydd av personuppgifter, varvid dock översändandet av personuppgifter till en annan medlemsstat förutsätter tillräcklig dataskyddsnivå i den mottagande medlemsstaten.
- (19) Med tanke på det omfattande utbyte av information och uppgifter som följer av närmare polisiärt och rättsligt samarbete eftersträvar man med detta beslut att garantera en lämplig nivå av uppgiftsskydd. Det följer den skyddsnivå som utformats för databehandling i Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, tilläggsprotokollet till konventionen av den 8 november 2001 och principerna i Europarådets rekommendation nr R (87) 15 om polisens användning av personuppgifter.

- (20) Bestämmelserna om dataskydd i detta beslut inbegriper även de dataskyddsprinciper som var nödvändiga på grund av avsaknaden av ett rambeslut om dataskydd i den tredje pelaren. Detta rambeslut bör tillämpas inom hela området för polissamarbete och straffrättsligt samarbete under förutsättning att dess dataskyddsnivå inte är lägre än det skydd som fastställs i Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter och i dess tilläggsprotokoll av den 8 november 2001 samt att Europarådets ministerkommittés rekommendation R(87) 15 av den 17 september 1987 om polisens användning av personuppgifter beaktas, även när uppgifter inte behandlas automatiskt.
- (21) Eftersom målen för detta beslut, särskilt förbättrandet av informationsutbytet i Europeiska unionen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva på grund av brottsbekämpningens och säkerhetsfrågornas gränsöverskridande natur, vilket innebär att medlemsstaterna är ömsesidigt beroende av varandra i dessa frågor, och de därför bättre kan uppnås på EU-nivå, kan rådet vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, till vilken artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen hänvisar. I enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5 i EG-fördraget går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

- (22) Detta beslut står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL 1

ALLMÄNNA ASPEKTER

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

Genom detta beslut har medlemsstaterna för avsikt att fördjupa det gränsöverskridande samarbetet i frågor som omfattas av avdelning VI i fördraget, särskilt i fråga om utbyte av information mellan myndigheter som är ansvariga för förebyggande och utredning av brott. Beslutet innehåller därför regler på följande områden:

- a) Bestämmelser om villkoren och förfarandet för automatisk överföring av DNA-profiler, fingeravtrycksuppgifter och vissa uppgifter ur nationella fordonsregister (kapitel 2).
- b) Bestämmelser om villkoren för översändande av uppgifter i samband med större evenemang med gränsöverskridande verkningar (kapitel 3).

- c) Bestämmelser om villkoren för översändande av uppgifter för förebyggande av terroristbrott (kapitel 4).
- d) Bestämmelser om villkoren och förfarandet för fördjupat gränsöverskridande polissamarbete genom olika åtgärder (kapitel 5).

KAPITEL 2

ÅTKOMST ON-LINE OCH BEGÄRAN OM UPPFÖLJNING

AVSNITT 1

DNA-PROFILER

Artikel 2

Inrättande av nationella databaser med DNA-analyser

1. Medlemsstaterna skall inrätta och upprätthålla nationella databaser med DNA-analyser för brottsutredningar. Behandlingen av uppgifter i dessa databaser inom ramen för detta beslut skall utföras i enlighet med detta beslut, i överensstämmelse med nationell rätt som är tillämplig på behandlingen.

2. För genomförandet av detta beslut skall medlemsstaterna se till att det i överensstämmelse med punkt 1 första meningen bereds tillgång till referensuppgifterna i de nationella databaserna med DNA-analyser. Referensuppgifterna skall endast innehålla DNA-profiler från den icke-kodifierande delen av DNA:t och en sifferbeteckning. Referensuppgifterna får inte innehålla uppgifter som möjliggör en omedelbar identifiering av den berörda personen. Referensuppgifter, som inte är kopplade till en viss person (oidentifierade DNA-profiler), skall kunna identifieras som sådana.
3. Varje medlemsstat skall underrätta rådets generalsekretariat om de nationella databaser med DNA-analyser på vilka artiklarna 2–6 kan tillämpas samt villkoren förutsättningarna för automatisk sökning som avses i artikel 3.1 i enlighet med artikel 36.

Artikel 3

Automatisk sökning av DNA-profiler

1. I samband med brottsutredningar skall medlemsstaterna ge de övriga medlemsstaternas nationella kontaktställen enligt artikel 6 tillträde till referensuppgifterna i sina databaser med DNA-profiler med rätt att göra automatiska sökningar i dem genom jämförelse av DNA-profiler. Sökningen får endast göras i enskilda fall och i överensstämmelse med den nationella lagstiftningen i den ansökande medlemsstaten.

2. Om det i samband med en automatisk sökning konstateras att en förmedlad DNA-profil motsvarar DNA-profiler i den mottagande medlemsstatens databas, skall det nationella kontaktstället i den ansökande medlemsstaten automatiskt ta emot de referensuppgifter för vilka överensstämmelse har konstaterats. Om ingen överensstämmelse konstateras skall detta meddelas automatiskt.

Artikel 4

Automatisk jämförelse av DNA-profiler

1. Medlemsstaterna skall i samband med brottsutredningar enligt en gemensam överenskommelse genom sina nationella kontaktställen jämföra DNA-profilerna för sina egna oidentifierade DNA-profiler med referensuppgifterna för alla övriga parter nationella databaser med DNA-analyser. Profilerna skall översändas och jämföras automatiskt. Oidentifierade DNA-profiler skall översändas för jämförelse endast i sådana fall där den ansökande medlemsstatens nationella lagstiftning tillåter det.
2. Om en medlemsstat till följd av en jämförelse enligt punkt 1 konstaterar att en översänd DNA-profil motsvarar en profil som ingår i någon av dess egna databaser med DNA-profiler skall den utan dröjsmål tillställa den andra medlemsstatens nationella kontaktställe de referensuppgifter för vilka överensstämmelse har konstaterats.

*Artikel 5**Översändande av övriga personuppgifter och ytterligare information*

Om en överensstämmelse mellan DNA-profiler konstateras vid förfaranden enligt artiklarna 3 och 4 skall översändande av övriga tillgängliga personuppgifter och ytterligare information med anknytning till referensuppgifterna regleras av den anmodade medlemsstatens nationella lagstiftning, inklusive bestämmelserna om rättshjälp.

*Artikel 6**Nationellt kontaktställe och genomförandeåtgärder*

1. Varje medlemsstat skall utse ett nationellt kontaktställe för förmedling av de uppgifter som avses i artiklarna 3 och 4. De nationella kontaktställenas befogenheter skall fastställas i enlighet med den tillämpliga nationella lagstiftningen.
2. De tekniska detaljerna för det förfarande som beskrivs i artiklarna 3 och 4 skall fastställas i de genomförandeåtgärder som avses i artikel 33.

*Artikel 7**Insamling av molekylärgenetiskt material och översändande av DNA-profiler*

Om det under pågående brottsutredning eller straffrättsliga förfaranden saknas en DNA-profil över en viss person som vistas i en anmodad medlemsstat, skall den medlemsstaten ge rättshjälp genom att insamla och undersöka molekylärgenetiskt material från denna person och översända den DNA-profil som erhållits, om

- a) den ansökande medlemsstaten meddelar för vilket ändamål detta behövs,

- b) den ansökande medlemsstaten i enlighet med sin lagstiftning framställer en begäran eller ett förordnande om undersökning från den behöriga myndigheten, där det framgår att det hade funnits förutsättningar för insamling och undersökning av molekylärgenetiskt material om personen i fråga hade vistats i den ansökande medlemsstaten, och
- c) det enligt lagstiftningen i den anmodade medlemsstaten finns förutsättningar för insamling och undersökning av molekylärgenetiskt material samt för översändande av den DNA-profil som erhålls.

AVSNITT 2

FINGERAVTRYCKSUPPGIFTER

Artikel 8

Fingeravtrycksuppgifter

För genomförandet av detta beslut skall medlemsstaterna se till att referensuppgifterna i de för brottsförebyggande och brottsutredning inrättade nationella systemen för automatisk identifiering av fingeravtryck hålls tillgängliga. Referensuppgifterna skall endast innehålla fingeravtrycksuppgifter och en sifferbeteckning. Referensuppgifterna får inte innehålla uppgifter som möjliggör en omedelbar identifiering av den berörda personen. Referensuppgifter som inte är kopplade till en viss person ("oidentifierade fingeravtrycksuppgifter") skall kunna identifieras som sådana.

*Artikel 9**Automatisk sökning av fingeravtrycksuppgifter*

1. För förebyggande och utredning av brott skall medlemsstaterna ge de övriga medlemsstaternas nationella kontaktställen enligt artikel 11 tillträde till referensuppgifterna i de system för automatisk identifiering av fingeravtryck som inrättats för detta syfte och skall ge dem rätt att göra automatiska sökningar i dem genom jämförelse av fingeravtrycksuppgifter. Sökningen får endast göras i enskilda fall och i överensstämmelse med den nationella lagstiftningen i den ansökande medlemsstaten.
2. Bekräftelse av fingeravtrycksuppgifters överensstämmelse med referensuppgifterna hos den medlemsstat som administrerar databasen skall utföras av det nationella kontaktstället i den ansökande medlemsstaten genom att de referensuppgifter som krävs för att säkerställa en entydig överensstämmelse översänds automatiskt.

*Artikel 10**Översändande av övriga personuppgifter och ytterligare information*

Om en överensstämmelse mellan fingeravtrycksuppgifter konstateras vid ett förfarande enligt artikel 9 skall översändandet av övriga personuppgifter och ytterligare information med anknytning till referensuppgifterna regleras av den anmodade medlemsstatens nationella lagstiftning, inklusive bestämmelserna om rättslig hjälp.

*Artikel 11**Nationellt kontaktställe och genomförandeåtgärder*

1. Varje medlemsstat skall utse ett nationellt kontaktställe för förmedling av de uppgifter som avses i artikel 9. De nationella kontaktställenas befogenheter skall fastställas i enlighet med den tillämpliga nationella lagstiftningen.
2. De tekniska detaljerna för det förfarande som anges i artikel 9 skall fastställas i de genomförandeåtgärder som avses i artikel 33.

AVSNITT 3**UPPGIFTER UR FORDONSREGISTER***Artikel 12**Automatisk sökning av uppgifter ur fordonsregister*

1. För förebyggande och utredning av brott samt för undersökning av sådana överträdelse som i den ansökande medlemsstaten lyder under domstols- och åklagarväsendets behörighet samt för upprätthållande av allmän säkerhet skall medlemsstaterna ge övriga medlemsstaters nationella kontaktställen enligt punkt 2 tillträde till följande uppgifter i de nationella fordonsregistren, med rätt att i enskilda fall göra automatiska sökningar:
 - a) Uppgifter om ägare och innehavare.
 - b) Uppgifter om fordonet.

En sökning får endast genomföras genom användning av ett fordonets fullständiga chassinummer eller fullständiga registreringsnummer. Sökningar får endast göras i överensstämmelse med den ansökande medlemsstatens nationella lagstiftning.

2. Varje medlemsstat skall för förmedling av de uppgifter som avses i punkt 1 utse ett nationellt kontaktställe som tar emot förfrågningar. De nationella kontaktställen befogenheter skall fastställas i enlighet med den tillämpliga nationella lagstiftningen. De tekniska detaljerna för förfarandet skall fastställas i de genomförandeåtgärder som avses i artikel 33.

KAPITEL 3

STÖRRE EVENEMANG

Artikel 13

Översändande av andra uppgifter än personuppgifter

För förebyggande av brott och upprätthållande av allmän ordning och säkerhet i samband med större evenemang med gränsöverskridande verkningar, såsom betydande idrottsevenemang eller Europeiska rådets möten, skall medlemsstaterna både på begäran och på eget initiativ i överensstämmelse med den översändande medlemsstatens nationella lagstiftning sända varandra nödvändiga icke personrelaterade uppgifter.

*Artikel 14**Översändande av personuppgifter*

1. För förebyggande bekämpning av brott och upprätthållande av allmän ordning och säkerhet i samband med större evenemang med gränsöverskridande verkningar, såsom betydande idrottsevenemang eller Europeiska rådets möten, skall medlemsstaterna både på begäran och på eget initiativ sända varandra personuppgifter, om det på grundval av domar som vunnit laga kraft eller andra fakta finns skäl att anta att personerna i fråga kommer att begå brott vid de berörda evenemangen eller att personerna utgör ett hot mot den allmänna ordningen och säkerheten, förutsatt att översändande av sådana uppgifter är tillåtet enligt den nationella lagstiftningen i den medlemsstat som sänder uppgifterna.
2. Personuppgifter får endast behandlas för de syften som avses i punkt 1 och endast i samband med de evenemang för vilket de har översänts. De uppgifter som har översänts skall utplånas omedelbart när de syften som avses i punkt 1 har uppnåtts eller när de inte längre kan uppnås. De uppgifter som översänts skall under alla omständigheter utplånas senast inom ett år.

*Artikel 15**Nationellt kontaktställe*

Varje medlemsstat skall utse ett nationellt kontaktställe för förmedling av de uppgifter som avses i artiklarna 13 och 14. De nationella kontaktställets befogenheter skall fastställas i enlighet med den tillämpliga nationella lagstiftningen.

KAPITEL 4

ÅTGÄRDER FÖR FÖREBYGGANDE AV TERRORISTBROTT

Artikel 16

Översändande av uppgifter för bekämpning av terroristbrott

1. Medlemsstaterna får i överensstämmelse med nationell lagstiftning och i enskilda fall, även utan föregående förfrågan, för förebyggande av terroristbrott översända personuppgifter och andra uppgifter enligt punkt 2 till de övriga medlemsstaternas nationella kontaktställen enligt punkt 3, i den mån det är nödvändigt därför att särskilda omständigheter ger anledning att anta att de berörda personerna kommer att göra sig skyldiga till sådana brott som avses i artiklarna 1–3 i rådets rambeslut 2002/475/RIF av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism¹.
2. De uppgifter som skall översändas är efternamn, förnamn, födelsetid och födelseort samt en beskrivning av de omständigheter som ligger till grund för det antagande som avses i punkt 1.
3. Varje medlemsstat skall utse ett nationellt kontaktställe för utbyte av information med övriga medlemsstaters nationella kontaktställen. De nationella kontaktställenas befogenheter skall fastställas i enlighet med den tillämpliga nationella lagstiftningen.
4. Den översändande medlemsstaten kan i enlighet med den nationella lagstiftningen fastställa de villkor enligt vilka den mottagande medlemsstaten får använda sådana uppgifter. Dessa villkor skall vara bindande för den mottagande medlemsstaten.

¹ EGT L 164, 22.6.2002, s. 3.

KAPITEL 5

ANDRA FORMER AV SAMARBETE

Artikel 17

Gemensamma insatser

1. För att fördjupa polissamarbetet kan de behöriga myndigheter som medlemsstaterna utser, för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet samt för förebyggande av brott, inrätta gemensamma patruller och genomföra andra gemensamma insatser där utsedda tjänstemän eller andra statsanställda (nedan kallade "tjänstemän") från andra medlemsstater deltar i insatser på en annan medlemsstats territorium.
2. Varje medlemsstat får i egenskap av värdmedlemsstat, i enlighet med sin nationella lagstiftning och med den utsändande medlemsstatens medgivande, ge tjänstemän från de utsändande medlemsstaterna rätt att utöva verkställande befogenheter i samband med gemensamma insatser eller, när detta är tillåtet enligt värdmedlemsstatens lagstiftning, bevilja de utsändande medlemsstaternas tjänstemän rätt att utöva verkställande befogenheter i enlighet med den utsändande medlemsstatens lagstiftning. Sådana verkställande befogenheter får endast utövas under överinsyn av och i regel i närvaro av värdmedlemsstatens tjänstemän. De utsändande medlemsstaternas tjänstemän skall lyda under värdmedlemsstatens nationella lagstiftning. Värdmedlemsstaten skall ansvara för deras handlingar.

3. Tjänstemän från utsändande medlemsstater som deltar i gemensamma insatser skall iakttä de anvisningar som meddelas av värdmedlemsstatens behöriga myndighet.
4. Medlemsstaterna skall lämna förklaringar enligt artikel 36 i vilka de fastställer de praktiska aspekterna av samarbetet.

Artikel 18

*Bistånd vid större evenemang,
katastrofer och allvarliga olyckor*

Medlemsstaternas behöriga myndigheter skall ge varandra ömsesidigt bistånd i enlighet med sin nationella lagstiftning vid större evenemang, och liknande viktiga händelser, katastrofer och allvarliga olyckor, genom att försöka förhindra brott och upprätthålla allmän ordning och säkerhet, genom att

- a) i ett så tidigt skede som möjligt underrätta varandra om sådana situationer som har gränsöverskridande verkningar, och förmedla väsentliga uppgifter som hänför sig till dem,
- b) i situationer med gränsöverskridande verkningar genomföra och samordna nödvändiga polisiära åtgärder på sitt territorium,
- c) på begäran av den medlemsstat på vars territorium situationen i fråga har uppstått, i den mån det är möjligt, ge bistånd genom att sända tjänstemän, specialister och rådgivare samt genom att ställa övrig nödvändig utrustning till förfogande.

*Artikel 19**Användning av tjänstevapen, ammunition och övrig nödvändig utrustning*

1. En utsändande medlemsstats tjänstemän som inom ramen för en gemensam insats vistas på en annan medlemsstats territorium enligt artikel 17 eller 18 får använda sin nationella tjänsteuniform. De får inneha tjänstevapen, ammunition och övrig nödvändig utrustning i enlighet med den utsändande medlemsstatens nationella lagstiftning. Världmedlemsstaten får förbjuda den utsändande medlemsstatens tjänstemän att medföra vissa tjänstevapen, viss ammunition eller utrustning.
2. Medlemsstaterna skall lämna förklaringar enligt artikel 36 i vilka de förtecknar de tjänstevapen, den ammunition och utrustning som endast får användas vid nödvärn för att skydda sig själv eller andra. Världmedlemsstatens tjänsteman som leder insatsen kan i enskilda fall i enlighet med den nationella lagstiftningen godkänna användning av tjänstevapen, ammunition och utrustning i andra fall än de som avses i första meningen. Vid användning av tjänstevapen, ammunition och övrig nödvändig utrustning skall världmedlemsstatens lagstiftning iakttas. De behöriga myndigheterna skall underrätta varandra om tillåtna tjänstevapen och tillåten ammunition och utrustning och villkoren för användningen av dem.

3. Om en medlemsstats tjänstemän i samband med åtgärder i enlighet med detta beslut använder motorfordon på en annan medlemsstats territorium, skall för dem gälla samma trafikbestämmelser som för värdmedlemsstatens tjänstemän, inklusive de bestämmelser om skyldighet att lämna företräde och särskilda rättigheter i vägtrafiken.
4. Medlemsstaterna skall lämna förklaringar enligt artikel 36 i vilka de fastställer de praktiska aspekterna i samband med användningen av tjänstevapen, ammunition.

Artikel 20

Skydd och bistånd

Medlemsstaterna skall vara skyldiga att skydda och bistå andra medlemsstaters tjänstemän som överskrider gränserna på samma sätt som sina egna tjänstemän.

Artikel 21

Allmänna bestämmelser om skadeståndsansvar

1. När en medlemsstats tjänstemän verkar i en annan medlemsstat i enlighet med artikel 17, skall deras medlemsstat ansvara för de eventuella skador som de förorsakar under sina insatser, i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat på vars territorium de verkar.

2. Den medlemsstat på vars territorium de skador som avses i punkt 1 förorsakades skall ersätta sådana skador enligt de villkor som gäller för skador som förorsakas av dess egna tjänstemän.
3. I det fall som anges i punkt 1 skall den medlemsstat vars tjänstemän har förorsakat skador på någon person på en annan medlemsstats territorium till fullo ersätta den andra medlemsstaten för alla belopp den har betalat ut till offren eller de personer som befullmäktigats att handla på offrens vägnar.
4. När en medlemsstats tjänstemän verkar i en annan medlemsstat i enlighet med artikel 18, skall den sistnämnda medlemsstaten i enlighet med sin nationella lagstiftning ansvara för de eventuella skador som de förorsakar under sina insatser.
5. När den skada som avses i punkt 4 följer av grov oaktksamhet eller avsiktlig försummelse, får värdmedlemsstaten begära att hemmedlemsstaten skall ersätta de belopp som värdmedlemsstaten har betalat ut för att gottgöra offren eller de personer som på offrens vägnar har rätt till ersättning.
6. Utan att det påverkar utövandet av eventuella rättigheter gentemot tredje part och med undantag för vad som sägs i punkt 3 skall alla medlemsstater under de omständigheter som avses i punkt 1 avstå från att kräva ersättning för de skador den lidit av en annan medlemsstat.

*Artikel 22**Straffrättsligt ansvar*

Tjänstemän som enligt detta beslut verkar på en annan medlemsstats territorium skall i fråga om brott som de begår eller brott som de utsätts för jämnställas med den andra medlemsstatens tjänstemän, om inte annat följer av något annat avtal som är bindande för de berörda medlemsstaterna.

*Artikel 23**Tjänsteförhållanden*

Tjänstemän som enligt detta beslut verkar på en annan medlemsstats territorium skall i tjänsterättsligt hänseende, särskilt vad gäller de disciplinära bestämmelserna, omfattas av den tillämpliga lagstiftningen i sin egen medlemsstat.

KAPITEL 6

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM DATASKYDD

Artikel 24

Definitioner och tillämpningsområde

1. I detta beslut gäller följande definitioner:
 - a) *behandling av personuppgifter*: all behandling av personuppgifter eller en räkna behandlingar med eller utan hjälp av automatiska förfaranden, såsom insamling, registrering, organisering, lagring, bearbetning eller ändring, urval, förfrågan, konsultering, användning, överlåtelse genom överföring, spridning och alla andra former av tillhandahållande, kombination eller sammankoppling samt spärrande, avförande eller utplånande av uppgifter. Som behandling av personuppgifter enligt detta beslut anses även underrättelse om huruvida en överensstämmelse konstaterats eller inte.
 - b) *automatisk sökning*: direkt tillträde till ett annat organs automatiska databas på ett sätt där en förfrågan besvaras fullständigt automatiskt.
 - c) *förseende med en beteckning*: märkning av registrerade personuppgifter som inte syftar till att begränsa den framtida behandlingen av dem.
 - d) *spärrande*: märkning av registrerade personuppgifter i syfte att begränsa den framtida behandlingen av dem.

2. Följande bestämmelser skall gälla för uppgifter som översänds eller har översänts enligt detta beslut, om inte annat föreskrivs i de föregående kapitlen.

Artikel 25

Dataskyddsnivå

1. Varje medlemsstat skall i sin nationella lagstiftning, i fråga om behandlingen av personuppgifter som översänds eller har översänts enligt detta beslut, garantera ett skydd för personuppgifter som motsvarar åtminstone den nivå som fastställs i Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter och i tilläggsprotokollet av den 8 november 2001, och skall därvid beakta rekommendation nr R (87) 15 av den 17 september 1987 från Europarådets ministerkommitté till medlemsstaterna om polisens användning av personuppgifter, även när uppgifterna inte behandlas automatiskt.
2. Översändande av personuppgifter i enlighet med detta beslut får inledas först när bestämmelserna i detta kapitel har genomförts i lagstiftningen i de medlemsstater som deltar i informationsutbytet. Rådet skall enhälligt besluta om huruvida denna förutsättning är uppfylld.

3. Punkt 2 skall inte tillämpas på de medlemsstater där översändandet av personuppgifter enligt detta beslut redan har inletts i enlighet med fördraget av den 27 maj 2005 mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna och Republiken Österrike om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism, gränsöverskridande brottslighet och olaglig migration (Prümfördraget).

Artikel 26

Syfte

1. Den mottagande medlemsstaten får behandla personuppgifter endast för de syften för vilka uppgifterna har översänts i enlighet med detta beslut. Behandling för andra syften skall vara tillåten endast med förhandstillstånd från den medlemsstat som administrerar uppgifterna och i enlighet med den mottagande medlemsstatens nationella lagstiftning. Ett sådant tillstånd får beviljas om den nationella lagstiftningen i den medlemsstat som administrerar uppgifterna tillåter denna behandling för sådana andra syften.
2. Den sökande eller jämförande medlemsstaten får behandla uppgifter som översänts i enlighet med artiklarna 3, 4 och 9 endast för
 - a) fastställande av om jämförda DNA-profiler eller fingeravtrycksuppgifter överensstämmer,

- b) utarbetande och inlämnande av en begäran om handräckning eller rättslig hjälp i enlighet med den nationella lagstiftningen när dessa uppgifter överensstämmer,
- c) registrering i enlighet med artikel 30.

Den medlemsstat som administrerar uppgifterna får behandla uppgifter som översänts till den i enlighet med artiklarna 3, 4 och 9 endast om det är nödvändigt för att göra en jämförelse, svara på en automatisk sökning eller göra en registrering enligt artikel 30. Efter det att jämförelsen av uppgifter avslutats eller den automatiska sökningen besvarats skall de uppgifter som översänts omedelbart utplånas, om det inte är nödvändigt med en ytterligare behandling av dem för de syften som anges i leden b och c i första stycket.

- 3. Den medlemsstat som administrerar uppgifterna får använda uppgifter som översänts i enlighet med artikel 12 endast om det är nödvändigt för besvarande av en automatisk sökning eller för registrering i enlighet med artikel 30. Efter det att den automatiska sökningen besvarats skall de uppgifter som översänts omedelbart utplånas, om det inte är nödvändigt med en ytterligare behandling av dem för registrering i enlighet med artikel 30. Den sökande medlemsstaten får använda de uppgifter som erhållits under sökningen endast för det förfarande på grundval av vilket sökningen skett.

*Artikel 27**Behöriga myndigheter*

Översända personuppgifter får endast behandlas av de myndigheter, organ och domstolar som ansvarar för en uppgift i enlighet med syftena i artikel 26. Särskilt får uppgifter översändas till andra myndigheter endast med den översändande medlemsstatens förhandstillstånd och i enlighet med den mottagande medlemsstatens nationella lagstiftning.

*Artikel 28**Uppgifternas korrekthet, aktualitet och lagringstid*

1. Medlemsstaterna skall säkerställa att personuppgifterna är korrekta och aktuella. Om det *ex officio* eller genom ett meddelande från den berörda personen visar sig att felaktiga uppgifter eller uppgifter som inte borde ha översänts har översänts, skall den eller de mottagande medlemsstaterna omedelbart underrättas om detta. Den eller de berörda medlemsstaterna skall vara skyldiga att rätta eller utplåna uppgifterna. Även i övriga fall skall översända personuppgifter rättas om det framgår att de är felaktiga. Om det mottagande organet har skäl att anta att de översända uppgifterna är felaktiga eller bör utplånas skall den utan dröjsmål underrätta det översändande organet om detta.
2. Uppgifter vars korrekthet den berörda personen bestrider och vars korrekthet eller felaktighet inte kan fastställas skall märkas, i enlighet med medlemsstaternas nationella lagstiftning, på begäran av den person som uppgifterna berör. Om en sådan märkning har använts får denna avlägsnas, i enlighet med medlemsstaternas nationella lagstiftning, endast med den berörda personens medgivande eller genom beslut av en behörig domstol eller en oberoende myndighet som ansvarar för övervakningen av dataskyddet.

3. Översända personuppgifter skall utplånas om de inte borde ha översänts eller mottagits. Uppgifter som har översänts och mottagits korrekt skall utplånas
- a) om de inte eller inte längre är nödvändiga för det syfte för vilket de översänts; om personuppgifterna har översänts utan begäran skall det mottagande organet omedelbart kontrollera om de är nödvändiga med tanke på de syften för vilka de översändes,
 - b) efter det att den tidsfrist som fastställs för lagring av uppgifterna enligt den översändande medlemsstatens nationella lagstiftning har löpt ut, när det översändande organet har informerat det mottagande organet om denna maximala lagringstid i samband med att uppgifterna översändes.

I stället för att utplånas skall uppgifterna spärras i enlighet med den nationella lagstiftningen om det finns skäl att anta att en utplåning skulle skada den berörda personens intressen. Spärrade uppgifter får endast översändas eller användas i det syfte som lett till att utplåningen förhindrades.

Artikel 29

*Tekniska och organisatoriska åtgärder för säkerställande
av dataskydd och datasäkerhet*

1. De översändande och mottagande organen skall vidta åtgärder så att personuppgifter skyddas effektivt mot oavsiktlig eller otillåten utplåning, oavsiktlig förlust, obehörig tillgång, obehörig eller oavsiktlig ändring och obehörigt offentliggörande.

2. Detaljerna för det automatiska sökningsförfarandet skall fastställas i de genomförandeåtgärder som avses i artikel 33, som garanterar att
 - a) åtgärder som motsvarar den senaste tekniken vidtas för att säkerställa dataskydd och datasäkerhet, särskilt uppgifternas konfidentialitet och integritet,
 - b) krypterings- och autentiseringsmetoder som erkänns av de behöriga myndigheterna används när allmänt tillgängliga nät utnyttjas, och
 - c) det i enlighet med artikel 30.2, 30.4 och 30.5 kan kontrolleras att sökningarna är tillåtna.

Artikel 30

Registrering och dokumentation, särskilda bestämmelser om automatiskt och icke-automatiskt översändande

1. Varje medlemsstat skall garantera att varje icke-automatiskt översändande och varje icke-automatiskt mottagande av personuppgifter i det organ som administrerar databasen och i det sökande organet registreras för att kontrollera att sändningen är tillåten. Registreringen skall omfatta följande uppgifter:
 - a) Skälet till översändandet.
 - b) Översända uppgifter.
 - c) Datum för översändandet.
 - d) Namn eller sifferbeteckning på det sökande organet och det organ som administrerar databasen.

2. För automatisk sökning av uppgifter i enlighet med artiklarna 3, 9 och 12 och för automatisk jämförelse i enlighet med artikel 4 skall följande gälla:
- a) En automatisk sökning eller jämförelse får endast genomföras av de tjänstemän vid nationella kontaktställen som särskilt bemyndigats att göra detta. En förteckning över de tjänstemän som bemyndigats att genomföra automatiska sökningar eller jämförelser skall på begäran ställas till förfogande för de övervakningsmyndigheter som avses i punkt 5 och de övriga medlemsstaterna.
 - b) Varje medlemsstat skall garantera att varje översändande och mottagande av personuppgifter i det organ som administrerar databasen och i det sökande organet registreras tillsammans med uppgift om huruvida sökningen lett till en träff eller inte. Denna registrering skall omfatta följande uppgifter:
 - i) Översända uppgifter.
 - ii) Datum och exakt tidpunkt för översändandet.
 - iii) Namn eller sifferbeteckning på det sökande organet och det organ som administrerar databasen.

Det sökande organet skall dessutom registrera sökningens eller översändandets syfte samt en identitetsuppgift för den tjänsteman som initierade sökningen eller översändandet.

3. Det registrerande organet skall på begäran utan dröjsmål delge den berörda medlemsstatens behöriga dataskyddsmyndigheter de registrerade uppgifterna, dock senast fyra veckor efter det att begäran inkom. De registrerade uppgifterna får endast användas för följande ändamål:
 - a) Övervakning av dataskydd.
 - b) Garanterande av datasäkerheten.
4. De registrerade uppgifterna skall med hjälp av lämpliga åtgärder skyddas mot obehörig användning och andra former av missbruk och lagras i två år. När lagringstiden har löpt ut skall de registrerade uppgifterna utan dröjsmål utplånas.
5. Den rättsliga övervakningen av översändande och mottagande av personuppgifter skall ankomma på de oberoende dataskyddsmyndigheterna, eller i förekommande fall, de rättsliga myndigheterna i varje medlemsstat. I enlighet med den nationella lagstiftningen kan var och en hos dessa myndigheter ansöka om en granskning av lagligheten beträffande behandlingen av sina personuppgifter. Dessa myndigheter och de organ som ansvarar för registreringen skall även oberoende av ovan nämnda ansökningar göra stickprov för att kontrollera översändningarnas laglighet med hjälp av berörda dokument.

De oberoende dataskyddsmyndigheterna skall förvara resultaten av dessa kontroller för granskning i 18 månader. Efter denna tidsfrist skall de utplånas omedelbart. Varje dataskyddsmyndighet kan anmodas av den oberoende dataskyddsmyndigheten i en annan medlemsstat att utöva sina befogenheter i enlighet med den nationella lagstiftningen. Medlemsstaternas oberoende dataskyddsmyndigheter skall utföra de inspektioner som är nödvändiga för det ömsesidiga samarbetet, särskilt genom utbyte av relevant information.

*Artikel 31**Berörda personers rätt till information och skadestånd*

1. På begäran av den berörda personen i enlighet med nationell lagstiftning skall denna person som bevisar sin identitet, utan oskäligen avgifter, i en allmänt förståelig form och utan oacceptabla dröjsmål, i enlighet med nationell lagstiftning informeras om de uppgifter om denna person som har varit föremål för behandling, liksom om uppgifternas ursprung, mottagare eller kategori av mottagare, det avsedda ändamålet med behandlingen och, när så krävs i nationell lagstiftning, dess rättsliga grund. Dessutom skall den person som uppgifterna berör ha rätt att kräva att felaktiga uppgifter korrigeras och att uppgifter som behandlats på otillbörligt sätt utplånas. Medlemsstaterna skall dessutom säkerställa att den person som uppgifterna berör, då personens rättigheter avseende dataskydd kränkts, kan överklaga hos en oavhängig domstol enligt artikel 6.1 i den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna eller hos en oberoende tillsynsmyndighet enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter¹, och att personen ges möjlighet att kräva skadestånd eller annan ersättning. De närmare bestämmelserna för förfarandet för att hävda dessa rättigheter och skälen till begränsning av tillgången skall följa den tillämpliga nationella lagstiftningen i den medlemsstat där personen i fråga hävdar sina rättigheter.

¹ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1.)

2. När ett organ i en medlemsstat har översänt personuppgifter i enlighet med detta beslut, kan den mottagande myndigheten i en annan medlemsstat inte hänvisa till att de översända uppgifterna var felaktiga för att undgå sitt ansvar gentemot den skadelidande i enlighet med den nationella lagstiftningen. Om det mottagande organet döms att betala skadestånd på grund av dess användning av översända felaktiga uppgifter skall det översändande organet ersätta det mottagande organets skadeståndsbetalning till fullt belopp.

Artikel 32

Information på begäran av medlemsstaterna

Den mottagande medlemsstaten skall på begäran ge den översändande medlemsstaten information om behandlingen av de översända uppgifterna och de resultat som erhållits.

KAPITEL 7

GENOMFÖRANDE OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 33

Genomförandeåtgärder

Rådet skall besluta om de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta beslut på unionsnivå i enlighet med förfarandet i artikel 34.2 c andra meningen i fördraget.

*Artikel 34**Kostnader*

Varje medlemsstat skall ansvara för de driftskostnader som dess egna myndigheter ådrar sig i samband med tillämpningen av detta beslut. I särskilda fall får de berörda medlemsstaterna komma överens om avvikande arrangemang.

*Artikel 35**Förhållandet till andra instrument*

1. För de berörda medlemsstaterna skall de tillämpliga bestämmelserna i detta beslut tillämpas i stället för motsvarande bestämmelser i Prümfördraget. Varje annan bestämmelse i Prümfördraget skall fortfarande vara tillämplig mellan de fördragsslutande parterna i Prümfördraget.
2. Medlemsstaterna får, utan att det påverkar deras åtaganden enligt andra rättakter som antagits enligt avdelning VI i fördraget,
 - a) fortsätta att tillämpa bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser om gränsöverskridande samarbete som är i kraft den dag då detta beslut antas, förutsatt att dessa avtal eller överenskommelser inte är oförenliga med målen för detta beslut,
 - b) ingå eller låta träda i kraft bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser om gränsöverskridande samarbete efter det att detta beslut har trätt i kraft, förutsatt att dessa avtal eller överenskommelser gör det möjligt att utvidga eller bredda målen för detta beslut.

3. De avtal och överenskommelser som avses i punkterna 1 och 2 får inte påverka förbindelserna med de medlemsstater som inte är parter i dem.
4. Medlemsstaterna skall inom fyra veckor efter det att detta beslut fått verkan underrätta rådet och kommissionen om de befintliga avtal eller överenskommelser enligt punkt 2a som de vill fortsätta att tillämpa.
5. Medlemsstaterna skall också underrätta rådet och kommissionen om alla nya avtal eller överenskommelser enligt punkt 2b inom tre månader efter undertecknandet eller, om det gäller instrument som undertecknades innan detta beslut antogs, inom tre månader efter deras ikraftträdande.
6. Ingenting i detta beslut skall påverka bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser mellan medlemsstaterna och tredjestater.
7. Detta beslut skall inte påverka befintliga avtal om rättslig hjälp eller ömsesidigt erkännande av domstolsavgöranden.

*Artikel 36**Genomförande och förklaringar*

1. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att följa bestämmelserna i detta beslut inom ett år efter det att beslutet har fått verkan, med undantag av bestämmelserna i kapitel 2 avseende vilka nödvändiga åtgärder skall vidtas inom tre år efter det att detta beslut och rådets beslut om tillämpningen av detta beslut har fått verkan.
2. Medlemsstaterna skall underrätta rådets generalsekretariat och kommissionen om att de har uppfyllt de skyldigheter som de åläggs enligt detta beslut och lämna in de förklaringar som avses i beslutet. I samband med detta får varje medlemsstat meddela att den omedelbart kommer att tillämpa detta beslut i förbindelserna med de medlemsstater som har lämnat samma meddelande.
3. Förklaringar som har lämnats i enlighet med punkt 2 får när som helst ändras genom en förklaring som lämnas till rådets generalsekretariat. Rådets generalsekretariat skall vidarebefordra alla mottagna förklaringar till medlemsstaterna och kommissionen.
4. På grundval av detta och annan information som medlemsstaterna gjort tillgänglig på begäran skall kommissionen inge en rapport till rådet senast den ...* om genomförandet av detta beslut åtföljd av förslag som den anser lämpliga för vidare utveckling.

* Publikationsbyrån (EUT): Vänligen inför datumet fyra år efter dagen för offentliggörande i EUT plus 20 dagar.

*Artikel 37**Tillämpning*

Detta beslut får verkan tjugo dagar efter det att det har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande

11896/07

DG H 2 A

CHS/cs

39

SV

BILAGA 3

Konstitutionsutskottets yttrande 2007/08:KU5y

Godkännande av Prömrådsbeslutet

Till justitieutskottet

Justitieutskottet har under sin behandling av proposition 2007/08:83 Godkännande av Prömrådsbeslutet den 10 april 2008 beslutat bereda konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig i frågan huruvida riksdagens godkännande av rådsbeslutet förutsätter ett beslut med sådan kvalificerad majoritet som avses i 10 kap. 5 § fjärde stycket regeringsformen.

Utskottets överväganden

Gällande bestämmelser

10 kap. regeringsformen innehåller bestämmelser om Sveriges förhållande till andra stater och internationella organisationer.

En överenskommelse med annan stat eller med mellanfolklig organisation ingås enligt 10 kap. 1 § av regeringen. I vissa fall ska riksdagen godkänna överenskommelsen.

Enligt 2 § första stycket får regeringen inte ingå en för Sverige bindande internationell överenskommelse utan att riksdagen har godkänt den, om överenskommelsen förutsätter att en lag ändras eller upphävs eller att en ny lag stiftas eller om överenskommelsen i övrigt gäller något ämne i vilket riksdagen ska besluta. Dessutom krävs enligt 10 kap. 2 § tredje stycket att riksdagen godkänner överenskommelser som är av större vikt.

Enligt 2 § andra stycket ska ett beslut om godkännande av en internationell överenskommelse, i de fall en särskild beslutsordning är föreskriven för det riksdagsbeslut som förutsätts, fattas i samma ordning som det beslutet.

Enligt 5 § fjärde stycket får en rättskipnings- eller förvaltningsuppgift som inte direkt grundar sig på regeringsformen – i annat fall än vad som sägs i första stycket om viss beslutanderätt inom ramen för samarbete i Europeiska unionen – genom beslut av riksdagen överlätas till annan stat, till mellanfolklig organisation eller till utländsk eller internationell inrättning eller samfällighet. Riksdagen kan också i lag bemyndiga regeringen eller annan myndighet att i särskilda fall besluta om sådan överlåtelse. Om uppgiften innefattar myndighetsutövning, ska riksdagens förordnande ske genom ett beslut, varom minst tre fjärdedelar av de röstande förenar sig. Riksdagens beslut i fråga om sådan överlåtelse kan också fattas i den ordning som gäller för stiftande av grundlag.

I 2 kap. 9 § riksdagsordningen finns bestämmelser om ställande av proposition till riksdagens beslut. Talmannen ställer proposition till beslut med anledning av de yrkanden som lagts fram. Om talmannen finner att ett yrkande strider mot grundlag eller mot riksdagsordningen, ska han eller hon vägra att ställa proposition och ange skäl för denna vägran. Om kamraren ändå begär proposition, ska talmannen hänvisa frågan till konstitutionsutskottet för avgörande. Talmannen får inte vägra proposition om utskottet har förklarat att ett yrkande inte strider mot grundlag eller mot riksdagsordningen.

Innehåll i propositionen

I propositionen föreslås att riksdagen ska godkänna ett inom Europeiska unionen upprättat utkast till rådsbeslut om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (Prümrådsbeslutet).

Utkastet till rådsbeslut innehåller bestämmelser som syftar till att utveckla informationsutbytet inom unionen, framför allt vad gäller uppgifter i dna-, fingeravtrycks- och fordonsregister. Bestämmelser finns även om samarbete för förebyggande av terroristbrott samt andra former av samarbete, främst gemensamma insatser inom unionen och bistånd vid större evenemang, katastrofer och allvarliga olyckor. Därutöver innehåller utkastet dataskyddsbestämmelser.

I propositionen (se s. 7 f. och 58 f.) övervägs, på ett allmänt plan, vilka lagändringar som kan behöva göras med anledning av rådsbeslutet. Propositionen innehåller dock inga lagförslag, och regeringen anför vissa skäl för att utkastet till rådsbeslut ändå bör godkännas. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en proposition som innehåller förslag till de lagändringar som regeringen anser nödvändiga.

Utkastet är uppdelat i sju kapitel. Kapitel 1 utgörs av en allmän del om rådsbeslutets syfte och tillämpningsområde (artikel 1). Kapitel 2 behandlar elektronisk åtkomst till vissa uppgifter (artiklarna 2–12), kapitel 3 översändande av uppgifter i samband med större evenemang (artiklarna 13–15) och kapitel 4 översändande av uppgifter för att förebygga terroristbrott (artikel 16). Kapitel 5 handlar om andra former av samarbete, bl.a. gemensamma polisiära insatser (artiklarna 17–23). Kapitel 6 innehåller allmänna bestämmelser om dataskydd (artiklarna 24–32) och kapitel 7 genomförande- och slutbestämmelser (artiklarna 33–37).

Artikel 17 innehåller bestämmelser om gemensamma insatser som syftar till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller förebygga brott. Enligt punkt 1 kan de behöriga myndigheter som medlemsstaterna utser, för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet samt för förebyggande av brott, inrätta gemensamma patruller och genomföra andra gemensamma insatser där utsedda tjänstemän eller andra statsanställda ("tjänstemän") från andra medlemsstater deltar i insatser på en annan medlemsstats territorium. I punkt 2 sägs att varje medlemsstat i egenskap av värdmedlemsstat, i enlighet med sin nationella lagstiftning och med den utsändande medlemsstatens medgivande, får ge tjänstemän från de utsändande medlemsstaterna rätt att utöva verkställande befogenheter i enlighet med den utsändande medlemsstatens lagstiftning, men sådana verkställande befogenheter får endast utövas under överinsyn av och i regel i närvaro av värdmedlemsstatens tjänstemän. Artikel 18 innehåller bestämmelser om bistånd vid större evenemang, katastrofer och allvarliga olyckor.

Regeringen anför i propositionen (s. 30) att artikel 17 inte innebär någon skyldighet för Sverige att anordna sådana gemensamma insatser som avses och att den inte heller medför någon rätt för andra medlemssta-

ter att låta sina tjänstemän agera på svensk mark utan ett föregående svenskt initiativ. Eftersom artikel 17 således är en frivillig artikel, är den svenska lagstiftaren fri att, inom de ramar som artikeln uppställer, bestämma förutsättningarna för sådana insatser och vilka befogenheter som ska tilldelas utländska tjänstemän. Ett antagande av utkastet till rådsbeslut innebär därför, såvitt gäller artikel 17, inte att svensk lagstiftning måste ändras. Regeringen framhåller att, om Sverige vill delta i sådant samarbete som anges i artikel 17, lagändringar kommer att krävas.

I propositionen (s. 58 f.) diskuteras också det förhållandet att regeringen nu endast föreslår ett godkännande av utkastet till rådsbeslut och inte samtidigt lägger fram några lagförslag. Regeringen erinrar om att riksdagens godkännande måste inhämtas då beslutet – som i detta fall – förutsätter lagändring eller annars bedöms vara av större vikt. Regeringen erinrar vidare om att det givetvis är önskvärt att riksdagen, när den beslutar i en fråga om godkännande av en överenskommelse, också har möjlighet att ta ställning till de lagändringar som blir aktuella till följd av överenskommelsen, men att riksdagen har uttalat att det finns ett visst utrymme för att godkänna ett utkast till råds- eller rambeslut vid ett tillfälle och först vid ett senare tillfälle fatta beslut om aktuella lagstiftningsåtgärder. Beträffande det nu aktuella utkastet till rådsbeslut har det enligt propositionen inom rådet träffats en principöverenskommelse om beslutets innehåll, och Sverige kan lyfta sin parlamentariska reservation först efter det att riksdagens godkännande har inhämtats. Det lagstiftningsarbete som rådsbeslutet, om det antas, föranleder är enligt regeringen inte obetydligt och innefattar flera besvärliga frågor, bl.a. om Sverige bör utnyttja sådana bestämmelser i rådsbeslutet som i och för sig är frivilliga.

Regeringen anser (prop. s. 65) att bestämmelserna om ”andra former av samarbete” genom gemensamma insatser innebär en efterfrågad och viktig möjlighet för svenska myndigheter att i vissa situationer ta hjälp av utländska tjänstemän. Regeringen framhåller också att, eftersom denna bestämmelse i rådsbeslutet är frivillig, står det medlemsstaterna fritt att utnyttja möjligheten eller att avstå från det, och att som bestämmelserna har utformats ger de Sverige en möjlighet att utforma bestämmelser om sådana gemensamma insatser på sätt som Sverige bedömer vara lämpligt. Regeringen tar inte nu ställning till om och i så fall hur Sverige bör utnyttja möjligheten utan avser att återkomma i denna fråga i det kommande lagstiftningsarbetet.

Motioner

I två motioner (s resp. v) yrkas avslag på propositionen. I en av dem (s) anförs att ”ett överlämnande av myndighetsutövning till utländska myndigheter enligt artikel 17” för godkännande kräver att en kvalificerad majoritet enligt 10 kap. 5 § regeringsformen röstar för detta.

Konstitutionsutskottets bedömning

Enligt artikel 17 i utkastet till rådsbeslut *kan* de behöriga myndigheter som medlemsstaterna utser företa vissa åtgärder, och varje medlemsstat *får* i enlighet med sin nationella lagstiftning ge tjänstemän från andra medlemsstater vissa befogenheter. Artikel 17 innebär inte därmed, enligt utskottets bedömning, en skyldighet för Sverige att företa sådana gemensamma insatser och medför inte heller någon rätt för andra medlemsstater att låta sina tjänstemän agera på svenskt territorium utan ett föregående svenskt beslut. Regeringen har också framhållit att bestämmelsen i artikeln är frivillig och att det därför står medlemsstaterna fritt att utnyttja möjligheten eller att avstå från det samt att man avser att återkomma till frågan i kommande lagstiftningsarbete. Enligt utskottets uppfattning sker inte genom att utkastet godkänns någon överlåtelse av rättskipnings- eller förvaltningsuppgifter innefattande myndighetsutövning, och något kvalificerat förfarande för godkännandet krävs därmed inte.

Om regeringen kommer att finna att Sverige bör utnyttja de möjligheter som artikeln ger och att förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning bör överlätas, måste ett beslut fattas med kvalificerad majoritet, dvs. genom ett beslut, varom minst tre fjärdedelar av de röstande förenar sig eller i den ordning som gäller för stiftande av grundlag.

Stockholm den 24 april 2008

På konstitutionsutskottets vägnar

Berit Andnor

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Andnor (s), Per Bill (m), Morgan Johansson (s), Eva Bengtson Skogsberg (m), Yilmaz Kerimo (s), Mauricio Rojas (fp), Helene Petersson i Stockaryd (s), Björn Leivik (m), Billy Gustafsson (s), Ingvar Svensson (kd), Anna Bergkvist (m), Marianne Berg (v), Phia Andersson (s), Annie Johansson (c), Mikael Johansson (mp), Karl Sigfrid (m) och Birgitta Sellén (c).